

Opis programa

Primerjalna književnost je bila kot stroka vključena v študij na ljubljanski Univerzi že zelo zgodaj in ima zato dolgo tradicijo. Leta 1925 so se začeli predavanja in seminarji o primerjalni književnosti na Oddelku za slovanske jezike, primerjalna književnost z literarno teorijo je leta 1930 postala poseben predmet na tem oddelku, leta 1939 pa je bil kot eden od oddelkov Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ustanovljen Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo. Odtlej je ta oddelek središče razvoja literarne vede na Slovenskem; je matični in edini oddelek v Sloveniji, ki izobražuje literarne komparativiste.

Slovenska primerjalna književnost zgodovinsko, teoretsko in metodološko raziskuje svetovne literarne tokove, literarne kulture in pojav literature kot take. Profesorji in diplomanti primerjalne književnosti so bili in so za slovenski prostor še vedno osrednji posredovalci tujih literatur in literarnih kultur (npr. kot uredniki knjižnih zbirk *Sto romanov*, *Kondor*, *Lirika*, *XX. stoletje* itn.). Oddelek posebno pozornost posveča slovenski književnosti in njeni umeščenosti v širši literarni in kulturni, predvsem evropski kontekst. S tem sledi svojemu utemeljitelju Antonu Ocvirku, ki je bil med drugim tudi urednik *Zbranih del slovenskih pisateljev*.

Študij primerjalne književnosti je izrazito večdisciplinaren, večjezičen in večkulturn. Po tradiciji daje svojim diplomantom najširšo humanistično izobrazbo. Prenovljeni bolonjski prvostopenjski program *Primerjalna književnost in literarna teorija* ohranja to lastnost. Predmetnik sicer zajema temeljne predmete, ki so bili za stroko nosilni tudi v preteklosti, vendar je hkrati vsebinsko močno posodobljen, saj sledi novim tokovom v stroki. Študentke in študentje med študijem spoznajo osnove literarne teorije, dobijo pregled nad razvojem poezije, proze in dramatike v evropskih in zunajevropskih kulturah ter se seznanijo z vpetostjo slovenske književnosti v evropsko kulturo. Poleg tega spoznavajo (zgodovinsko, geografsko itn.) druge literature in kulture, raziskujejo povezave med literaturo in drugimi umetnostmi ter modernimi mediji, učijo se prepoznavati družbeni, osebno vzgojni in spodbudnostni, terapevtski, izobraževalni itn. potencial, ki ga ponuja literatura, ter se ob primeru literature seznanjajo z možnostmi za srečevanje in dialog s kulturno, nazorsko, idejno, zgodovinsko, spolno itn. drugim. Posebej se urijo za razumevanje in osvetljevanje vloge, ki jo imata slovenska literatura in kultura v širšem, predvsem evropskem kontekstu. Pri seminarjih in vajah se usposablja za literarne kritike ter literarne in kulturne publiciste.

Študijski program diplomantom omogoča, da poleg splošnih kompetenc humanistično izobraženega intelektualca pridobijo predmetnospecifične kompetence, ki zadevajo razumevanje literature, njene povezanosti z drugimi duhovnimi dejavnostmi in njene vloge v evropski oziroma svetovni kulturi na eni strani ter v slovenski kulturi na drugi. Izobražuje jih predvsem za delo z literarnimi besedili, za katero sta potrebni literarna razgledanost in široko kulturno obzorje. Konkretno jih usposablja za literarno ali kulturno novinarstvo, uredniško delo (založbe, časopisi, radio, televizija), dramaturško delo (gledališče, radio), literarno kritiko in publicistiko. V širšem smislu pa jih usposablja tudi za delo, ki ni v neposredni zvezi z literarnim besedilom, kot je organiziranje domačih in mednarodnih kulturnih dogodkov, predstavljanje različnih ustanov v javnosti (PR) ali pisanje reklamnih sporočil. Široka izobrazba diplomantkam in diplomantom primerjalne književnosti po tradiciji omogoča nadpovprečno fleksibilnost na trgu dela.

Kompetence

Splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

- poznavanje informacijske tehnologije
- zbiranje in raba virov in informacij
- povezovanje starega védenja z novim
- koherentno posredovanje pridobljenega védenja v ustni ali pisni obliki
- razumevanje in raba vsaj dveh tujih jezikov
- pisanje v slovenščini za strokovno in laiško javnost
- zmožnost za timsko delo in komunikacijo
- poznavanje osnov historičnega in teoretičnega mišljenja
- postavitvev predmeta obravnave v primerjalno razmerje z nečim drugim kot zasnitek interdisciplinarne obravnave
- opažanje problema, postavitvev in argumentiranje teze v zvezi s problemom
- analitična razčlenitev in sintetično motrenje problema v širšem kontekstu
- dialoško pojasnjevanje predlagane rešitve problema
- raba znanstvenega aparata
- etična samorefleksija in zavezanost profesionalni etiki

Predmetnospecifične kompetence, ki se pridobijo s programom

- poznavanje tradicionalnega kanona svetovne in slovenske literature
- poznavanje vpetosti literarnega dogajanja v zgodovino
- poznavanje temeljnih pojmov zgodovine in teorije literature
- poznavanje zgodovine literarne vede
- razumevanje splošne narave in konkretnih oblik povezave literarnega področja z drugimi duhovnimi področji oziroma vedami, ki jih preučujejo
- prepoznanje literarnega detajla na eni strani in določitev duhovnozgodovinskega konteksta besedila na drugi
- kritična raba besedilnih virov
- medkulturne kompetence.

Predmetnik študijskega programa

Predmeti v študijskem programu so razdeljeni glede na stebre, in sicer:

Obvezni predmeti (O): temeljni predmeti, ki tvorijo temelj študijskega programa;*

Strokovni izbirni predmeti (I): izbirni predmeti znotraj stroke;

Splošni izbirni predmeti (IŠ): zunanji izbirni predmeti fakultet UL (ne glede na oddelek, fakulteto, univerzo).

*Steber O sestavljajo obvezni predmeti, ki pomenijo temelj študijskega programa. Poleg *Uvoda v primerjalno književnost* in *Uvoda v literarno teorijo* so to še predmeti, razvrščeni v okviru predmetnih sklopov *Primerjalna književnost 1*, *Primerjalna književnost 2*, *Zgodovina svetovne književnosti 1*, *Zgodovina svetovne književnosti 2* in *Literarna teorija 1*.

Posamezni predmeti znotraj sklopov so:

Primerjalna književnost 1 (okrajšano: PK1)

- PK1: Ep in tragedija
- PK1: Tragedija in tragično
- PK1: Imagologija

Primerjalna književnost 2 (okrajšano: PK2)

- PK2: Estetika od antike do romantike
- PK2: Romantična estetika
- PK2: Moderna estetika
- PK2: Zgodovina literarne vede
- PK2: Pesniški modernizem in postmodernizem
- PK2: Slovenski roman v kontekstu
- PK2: Literarna in filmska zgodba

Zgodovina svetovne književnosti 1 (okrajšano: ZSK1)

- ZSK1: Pregled svetovne književnosti
- ZSK1: Zgodovina kratke proze
- ZSK1: Zgodovina romana
- ZSK1: Razvoj moderne proze
- ZSK1: Zgodovina evropske drame
- ZSK1: Novoveška poezija
- ZSK1: Uvod v antično in srednjeveško književnost
- ZSK1: Zgodovina evropskega pesništva v antiki

Zgodovina svetovne književnosti 2 (okrajšano: ZSK2)

- ZSK2: Novejša slovenska drama
- ZSK2: Klasicistična drama
- ZSK2: Postmodernizem
- ZSK2: Realizem in naturalizem
- ZSK2: Evropska klasika

Literarna teorija 1 (okrajšano: LT1)

- LT1: Primerjalna verzologija
- LT1: Naratologija
- LT1: Teorija drame
- LT1: Izbrana poglavja iz literarne teorije
- LT1: Literarna retorika

(P – predavanja, S – seminarji, V – vaje in lektorske vaje, KU – kontaktne ure, KT – kreditne točke)

Učne enote	KU				ECTS
	P	S	V	skupaj	
1. semester	155	35	40	230	15
Uvod v primerjalno književnost***	20	20	40	80	5
Primerjalna književnost 1	60	-	-	60	4
Uvod v literarno teorijo***	15	15	-	30	2
Literarna teorija 1	60	-	-	60	4
2. semester	145	55	20	220	15
Uvod v primerjalno književnost***	10	10	20	40	2
Zgodovina svetovne književnosti 1	60	-	-	60	4
Uvod v literarno teorijo***	15	15	-	30	2
Splošni izbirni predmet*	60	-	-	60	4
Splošni izbirni predmet*	-	30	-	30	3
3. semester	60	60	80	200	15
Primerjalna književnost 2**	60	-	80	140	10
Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar***	-	30	-	30	2
Splošni izbirni predmet*	-	30	-	60	3
4. semester	150	30		180	15
Primerjalna književnost 2**	60	-	-	60	6
Zgodovina svetovne književnosti 1	60	-	-	60	4
Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar***	-	30	-	30	2
Splošni izbirni predmet*	30	-	-	30	3
5. semester	120	30	80	230	15
Primerjalna književnost 2**	60	-	80	140	10
Zgodovina svetovne književnosti 2	60	-	-	60	3
Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar***	-	30	-	30	2
6. semester	60	60	-	120	15
Primerjalna književnost 2**	60	-	-	60	6
Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar***	-	30	-	30	2
Splošni izbirni predmet*	-	30	-	30	3
Diplomsko delo	-	-	-	0	4
SKUPAJ	690	270	220	1180	90

*Predmetnik predvideva 5 splošnih izbirnih predmetov, ki jih študent izbira po lastni presoji. Ker je število KU za te predmete nepredvidljivo, je predmetnik narejen ob predpostavki, da ima 1 izbirni predmet 60 ur predavanj, en 30 ur, trije pa po 30 ur seminarja.

** Iz predmetnega sklopa *Primerjalna književnost 2* študentje v 2. in 3. letniku izberejo po dva predmeta (gl. učne načrte za predmete: *Estetika od antike do romantike*, *Romantična*

estetika, Moderna estetika, Zgodovina literarne vede, Pesniški modernizem in postmodernizem, Slovenski roman v kontekstu, Literarna in filmska zgodba).

*** Predmeti, označeni s tremi zvezdicami, se izvajajo v dveh semestrih, vendar imajo študentje ob koncu vsakega semestra določeno obveznost iz predmeta (razen pri Izbirnem seminarju, kjer so obveznosti razporejene skozi vse leto). Učni načrti za te predmete so narejeni enotno in upoštevajo število KU in ECTS v skupnem znesku.

Vpisni pogoji

Pogoji za vpis v prvostopenjski dvodisciplinarni študijski program *Primerjalna književnost in literarna teorija* so skladni s členoma 38 in 38b Zakona o visokem šolstvu ter s 115. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

V prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program se lahko vpiše

- a) kdor je opravil splošno maturó
- b) kdor je opravil poklicno maturó in izpit iz enega od maturitetnih predmetov, vendar izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1.6.1995,
- d) kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati razporejeni glede na to, ali omejitev velja za eno ali obe smeri dvodisciplinarnega programa.

Če je sprejet sklep o omejitvi vpisa na obeh smereh, bodo kandidati razporejeni po merilih, ki jih predvidevata obe stroki.

Če je sprejet sklep o omejitvi vpisa samo na dvodisciplinarni smeri *Primerjalna književnost in literarna teorija*, bodo kandidati razporejeni samo po merilih tega programa.

Pri omejitvi vpisa bodo kandidati na dvodisciplinarni smeri *Primerjalna književnost in literarna teorija* izbrani po teh merilih:

kandidati iz točke a) glede na:

- splošni uspeh pri maturi (60% točk)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20% točk)
- uspeh iz slovenskega jezika pri maturi (20% točk);

kandidati iz točke b) glede na:

- splošni uspeh pri strokovni maturi (60% točk)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20% točk)
- uspeh iz slovenskega jezika v četrtem letniku (20% točk)

kandidati iz točke c) glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu (60% točk)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20 % točk)
- uspeh iz slovenskega jezika pri zaključnem izpitu (20% točk).

Oddelek razpiše 60 vpisnih mest za redne študente in 5 za izredne.